

Euskal ekonomiaren bilakaera 2023IH

2023ko ekainaren 9a

kutxabank
empresas

1

Laburpena

2

Euskal ekonomia

BPGd-a
Barne eskaria
Kanpo sektorea
Lan-merkatua
Inflazioa
Sektore publikoa
Finantza-sektorea
Adierazleak

3

Ingurunea

4

Aurreikuspenak

1. Euskal ekonomia 2023IHn

2023ko lehen hiruhilekoan euskal ekonomiaren BPGd-a urte arteko % 2,3 hazi da; Eurogunean (% 1,3) eta Estatuan (% 3,8) gertatu denaren artean dagoen datua da. Estatuan nolabaiteko errebotea gertatu da epealdi berean. Hiruhileko datuen azken aurrerapenean espero baino apur bat handiagoa izan da hazkundera.

Epealdi honetako inbertsio eta kontsumo gastuaren **intentsitatea** testuinguruarekin lotutako faktoreen ondorioz **jaitsi da**, hala nola **konfiantza hondatu** delako edo **inflazioaren** eta **diru-politika murriztailearengatik**; **gastu publiko handiagoak** orekatu du, zati batean, egoera. **Barne-eskariaren** bariazio-tasa (**% 1,8**) murriztu egin da aurreko hiruhilekoarekin alderatuta (% 3,3). Kanpo sektorearen ekarpen apalagoaren atzean (% 0,5), % 6,3 hazi diren esportazioak eta intentsitate apalagoan handitu diren inportazioak (% 5,4) aurkituko ditugu.

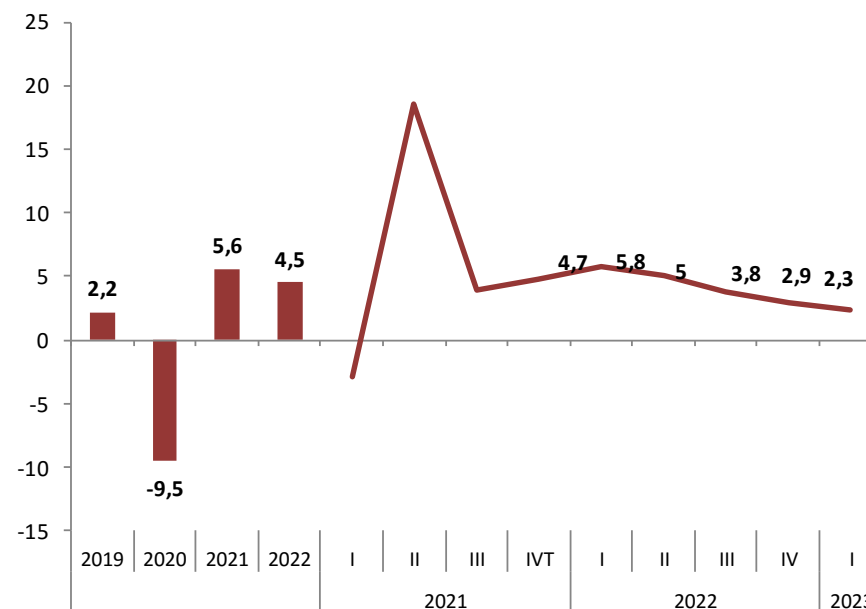
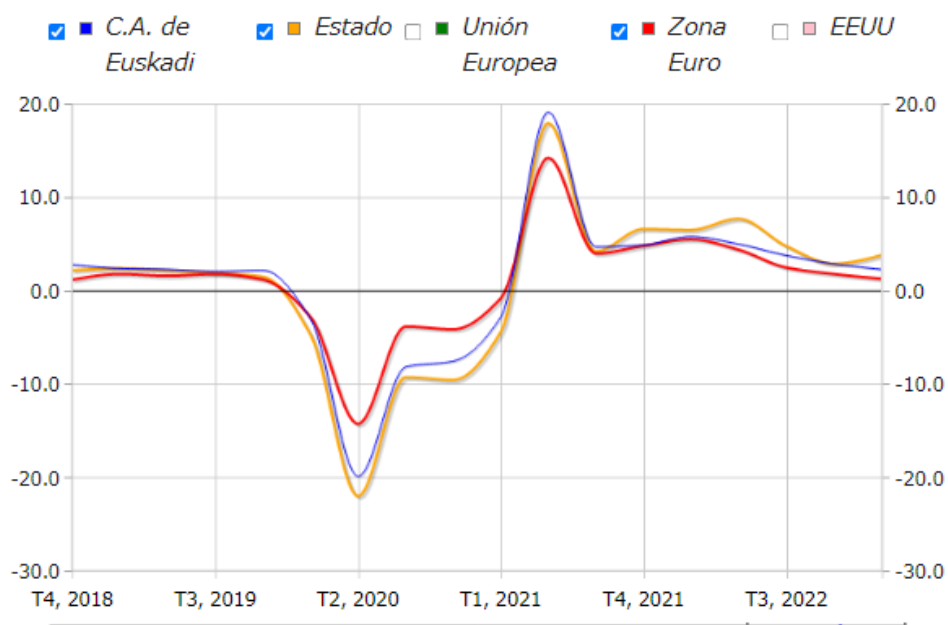
Eskaintzako sektoreek sortutako balio erantsia 2023ko lehen hiruhilekoan horien hazkunde erritmoaren moderazio joerarekin bat dator. Intentsitatearen galera bereziki esanguratsua da **industrian (% 1,1)** eta **eraikuntzan (% 0,9)**, eta apur bat apalagoa **zerbitzuetan (% 2,9)**. Lehen sektorean (% 7,4) garapena positiboagoa da.

EAEko Kontu Ekonomikoen arabera, **23IHko langabezia-tasa** murrizten ari da oraindik eta % 8,7koa da (%9,9koa IVHn); 0,2 pp igo da aurreko hiruhilekoarekin alderatuta. **23In, lan-okupazioak** milioi bat enpleguen langa gainditu du, hau da, iazko hiruhileko berean baino **14.990 langile gehiago** daude. Horietatik, 12.920 enplegu gehiago izan dira Zerbitzuetan, 1.545 Industrian, 690 Eraikuntzan eta 165 gutxiago Nekazaritzan. Enpleguaren sorrera apaldu egin da.

EAEko **BPGd-aren hazkundera** bere ingurune hurbileneko erreferentziarekin bat etorri da, eta **2023rako aurreikus zitekeen % 1,5eko zorura** jaitsi ondoren, susperraldiari ekin dio, 2024an % 2,1eraino helduko dena eta Espainiarako (% 1,6) zein euroguneke batez bestekorako espero denaren gainera une honetan. Hori guztia **ziurgabetasun handiko** testuinguru batean, batez ere Ukrainako inbasioaren ondorioz sortutako gerrarengatik eta haren mota guztietako ondorioengatik, hala arlo ekonomikoan nola sozialean.

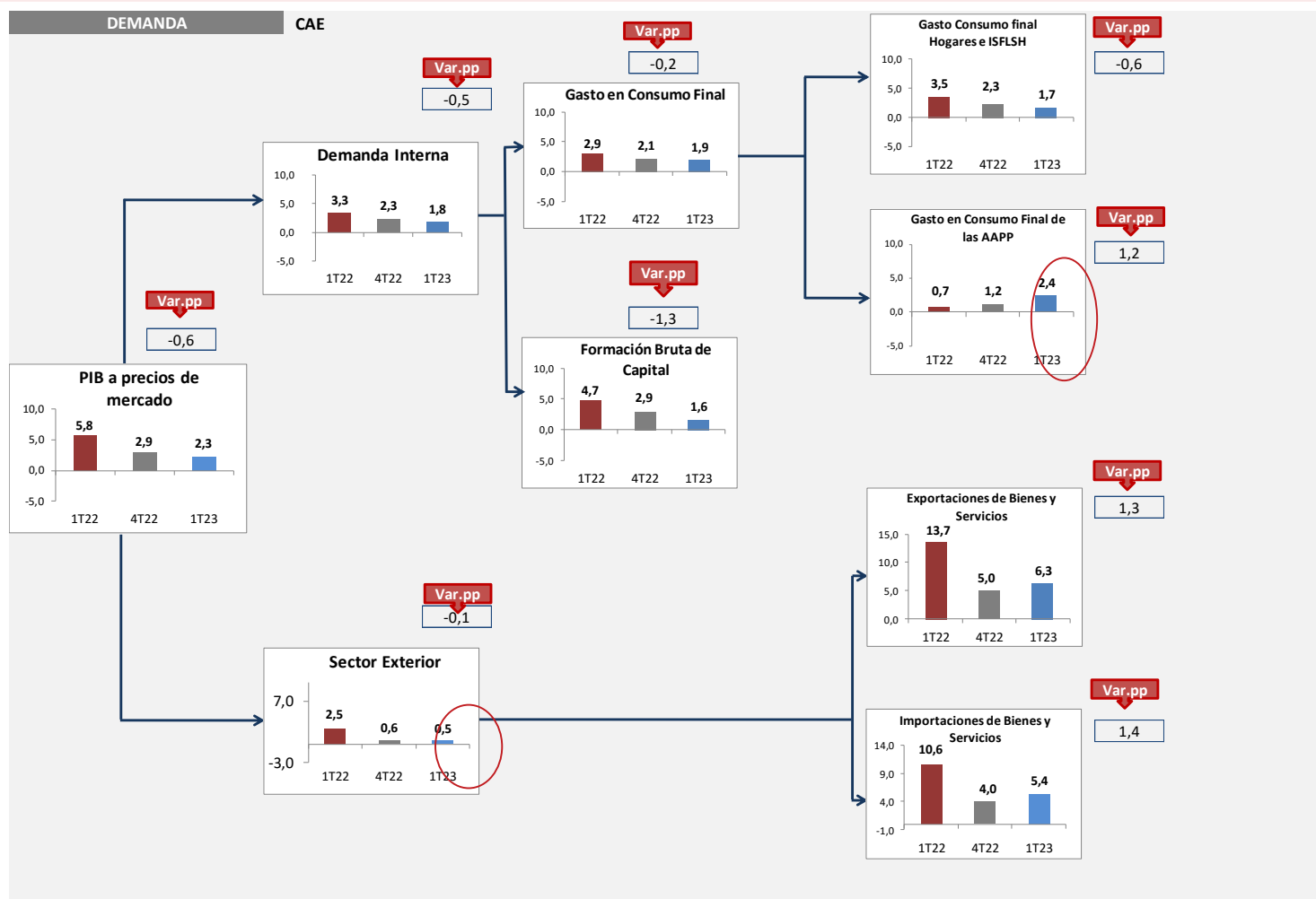
2. Dezelerazioa luzatu da

Tasas de variación del PIB de la C.A. de Euskadi (%)

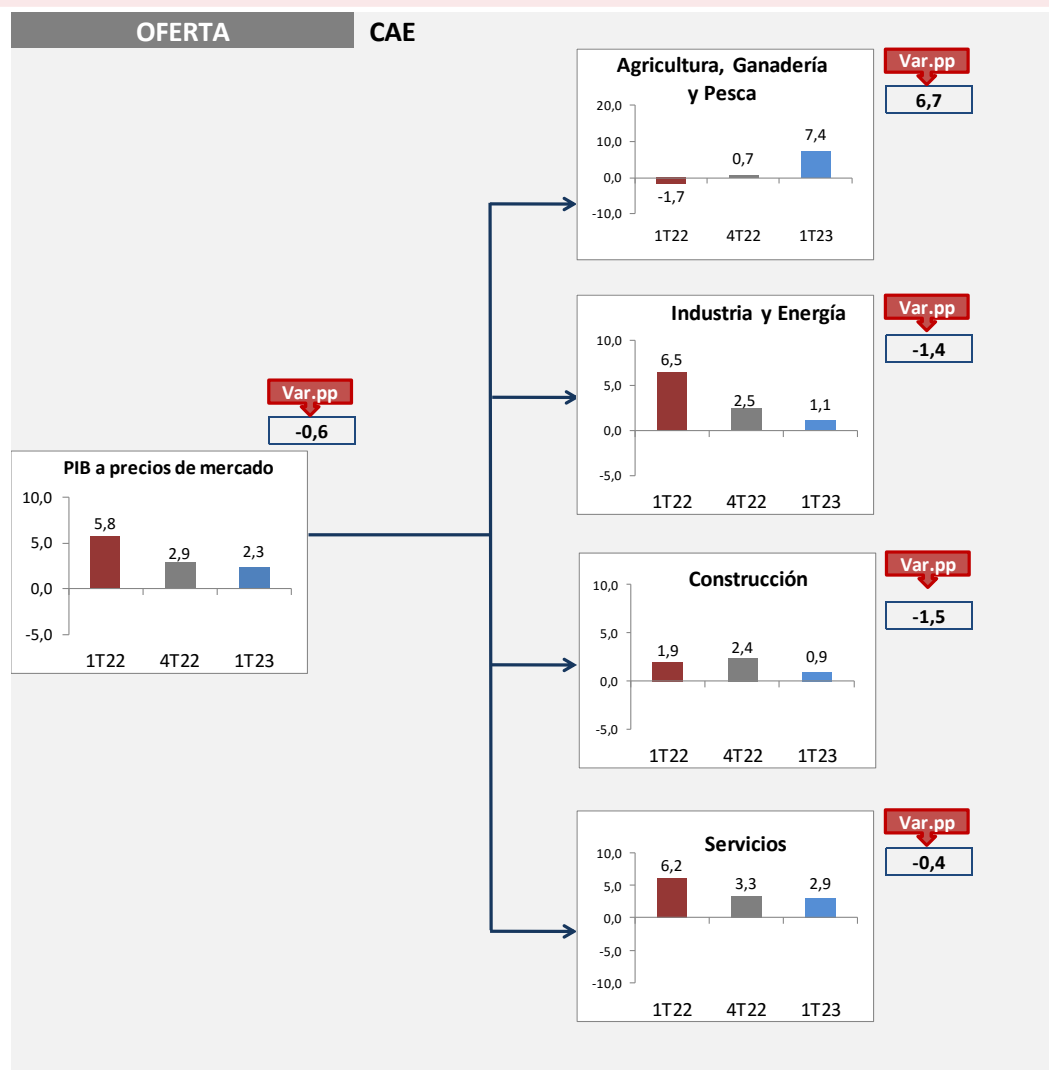
2023ko lehen hiruhilekoan euskal ekonomiaren BPGd-a **urte arteko % 2,3 hazi da**; Eurogunean (**% 1,3**) eta Estatuan (**% 3,8**) gertatu denaren artean dagoen datua da. Estatuan nolabaiteko errebotea gertatu da epealdi berean. Hiruhileko datuen azken aurrerapenean espero baino apur bat handiagoa izan da hazkundera.

2. Barne-eskariaren moderazioa

Epealdi honetako inbertsio eta kontsumo gastuaren **intentsitatea** testuinguruarekin lotutako faktoreen ondorioz **jaitsi da**, hala nola **konfinatza hondatu** delako edo **inflazioaren** eta **diru-politika murriztailearengatik**; **gastu publiko handiagoak** orekatu du, zati batean, egoera. **Barne-eskariaren** bariazio-tasa (% 1,8) murriztu egin da aurreko hiruhilekoarekin alderatuta (% 3,3). Kanpo sektorearen ekarpen apalagoaren atzean (% 0,5), % 6,3 hazi diren esportazioak eta intentsitate apalagoan handitu diren inportazioak (% 5,4) aurkituko ditugu.

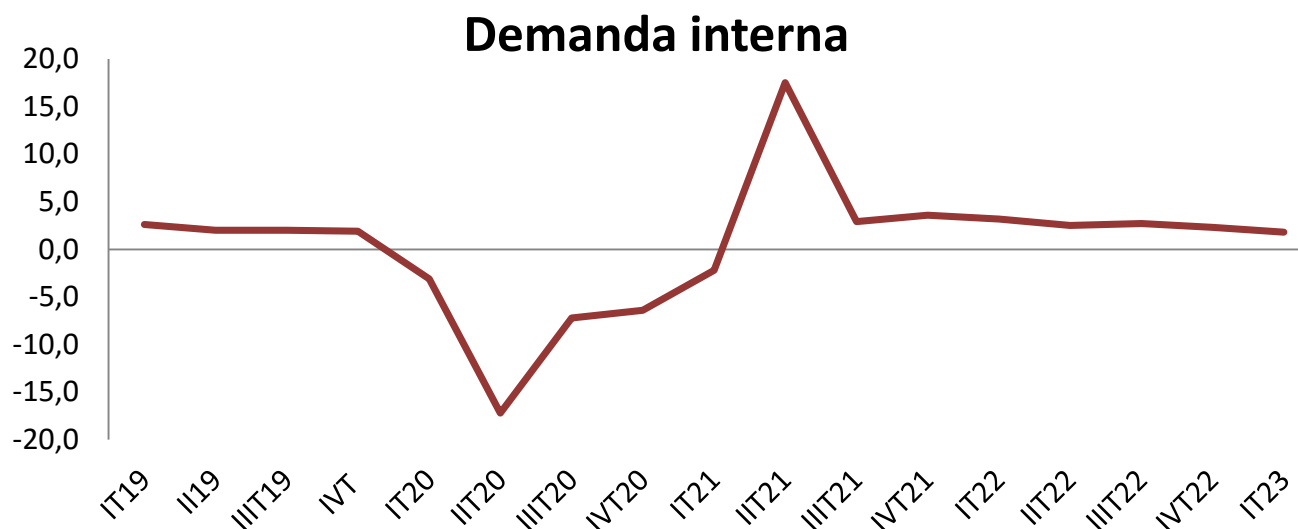
2. Intentsitate apalagoko hazkundera

Fuente: Eustat y Elaboración propia

Eskaintzako sektoreek sortutako balio erantsia 2023ko lehen hiruhilekoan horien hazkunde erritmoaren moderazio joerarekin bat dator. Intentsitatearen galera bereziki esanguratsua da **industriari** (% 1,1) eta **eraikuntzan** (% 0,9), eta apur bat apalagoa **zerbitzuetan** (% 2,9). Lehen sektorean (% 7,4) garapena positiboagoa da.

2. Barne-eskariak atzera egin du

	I	II	III	IV	I
GASTO EN CONSUMO FINAL	2,9	1,8	2,0	2,1	1,9
-Gasto en consumo final de los hogares e ISFLSH	3,5	3,2	2,7	2,3	1,7
-Gasto en consumo final de las AAPP	0,7	-2,9	-0,4	1,2	2,4
FORMACIÓN BRUTA DE CAPITAL	4,7	4,8	5,1	2,9	1,6
-Formación Bruta de Capital Fijo en Bienes de Equipo	8,6	8,4	7,3	3,6	2,4
DEMANDA INTERNA	3,3	2,5	2,7	2,3	1,8
EXPORTACIONES DE BIENES Y SERVICIOS	13,7	13,9	9,4	5,0	6,3
IMPORTACIONES DE BIENES Y SERVICIOS	9,4	9,6	7,6	4,0	5,4
PRODUCTO INTERIOR BRUTO a precios de mercado	5,8	5,0	3,8	2,9	2,3

Inguruko faktoreek eragina izan dute **barne-eskarian**, batez ere kontsumitzaileen konfiantzaren ingurukoak eta inflazioaren etengabeko igoerak eta interes-tasen hazkundeak baldintzatutako eros-ahalmenaren ingurukoak. Hori guztia, inflazioa kontrolatu eta diru-agintaritzak ezarritako helburura bideratzeko martxan jarri den diru-politika murriztailea nagusi den testuinguru batean.

2. Kanpo sektoreak puntu erdiko ekarpena egin dio hazkunderari

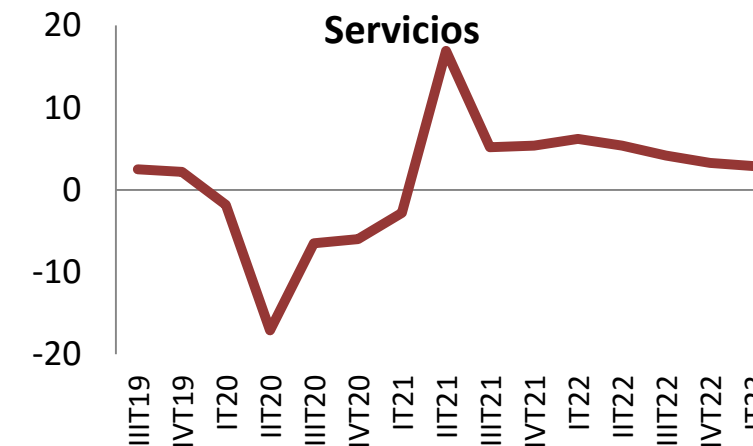
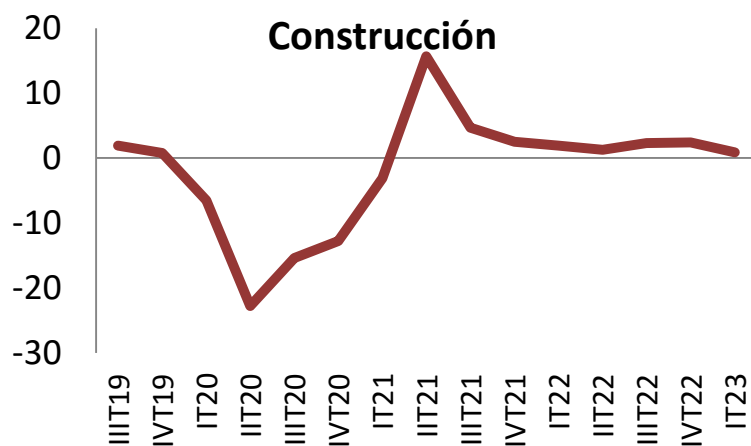
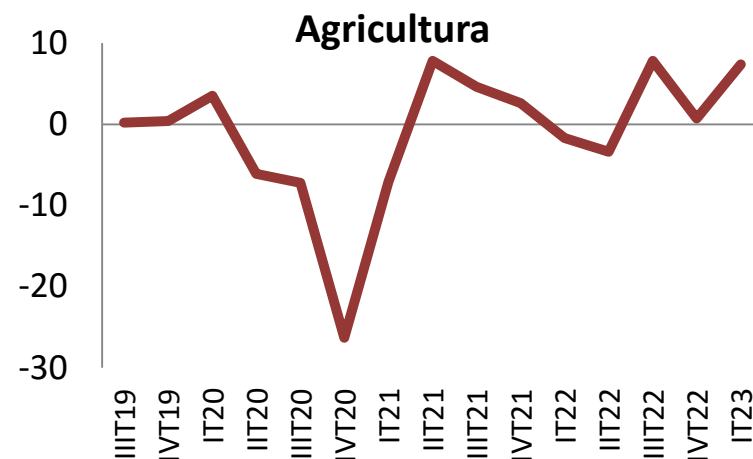
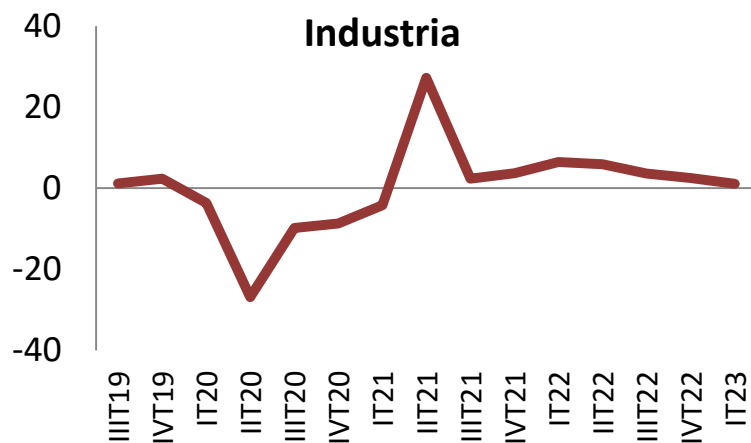

IT19 IIT19 IIIT19 IVT19 IT20 IIT20 IIIT20 IVT20 IT21 IIT21 IIIT21 IVT21 IT22 IIT22 IIIT22 IVT22 IT2

Fuente: Eustat

Kanpo-sektoreak puntu erdi inguruko ekarpena egin dio lehen hiruhilekoko hazkunderari, aurreko hiruhilekoan egindako ekarpena baino apur bat urriagoa. Bestek beste, Europako gerraren inguruko zailtasunek eragindako nazioarteko merkataritzaren erorketaren testuinguruan, hazkunde tasak konbinatu ditu **Inportazioetan (% 5,4)** eta haren gainerik dauden **Esportazioetan (% 6,3)**.

2. Eskaintzaren osagai guztiek behera egin dute, lehen sektorean izan ezik

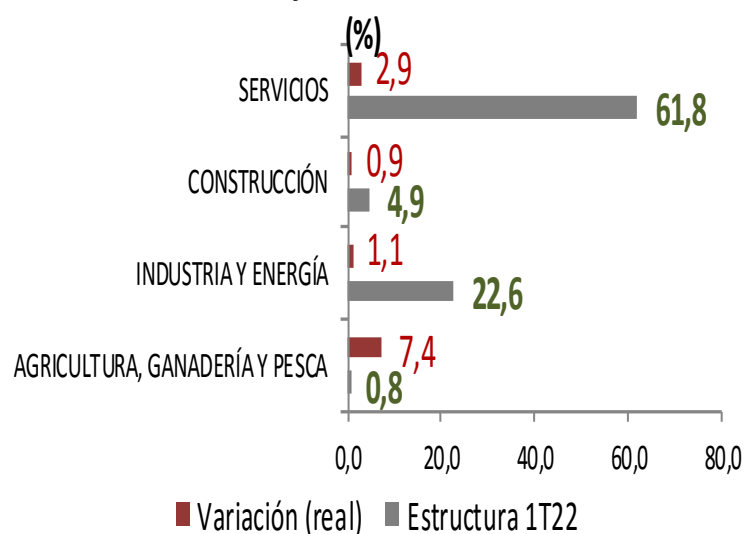

Fuente: Eustat

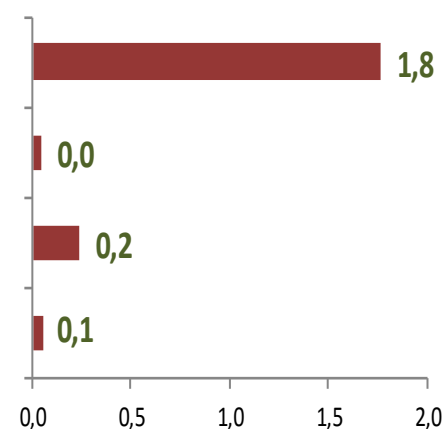
Eskaintzaren osagai nagusietan (Industrian, Eraikuntzan eta Zerbitzuetan) hazkunde-intentsitate apalagoko bideak ikus daitezke, eta lehen sektorea da hazkunde bideari eutsi dion bakarra.

2. Zerbitzuen sektorea, euskarri nagusia

Estructura y Variación PIB IT23

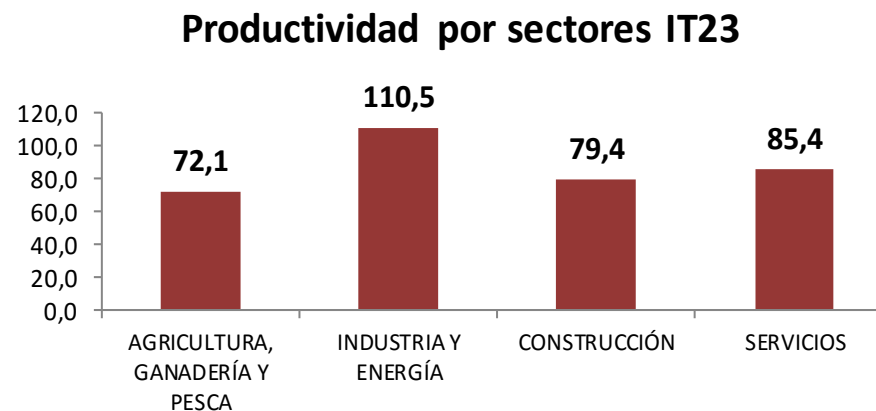
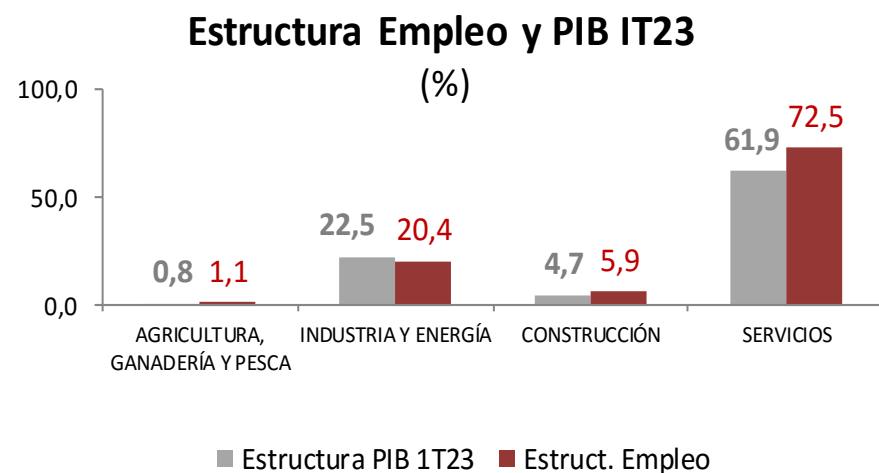
Aportación al PIB IT23 (pp)

Fuente: Eustat y Elaboración interna

2023IHn, **Zerbitzuen** sektoreak **1,8 pp**-ko ekarpena egin dio EAEko hazkundeari, % **61,8**ko egitura eta % **2,9**ko bariazio positiboaren (termino errealetan) konbinazioarekin. **Industriaren** pisua % **22,6** ingurukoa da, % **1,1** egin du aurrera eta hazkunde orokorrari egin dion ekarpena **0,2 puntukoa** izan da; **Eraikuntzak**, euskal BPGd-aren % **4,9**arekin, % **0,9** egin du aurrera termino errealetan eta bere ekarpena, beraz, nulua izan da hiruhileko honetan; lehen sektoreak, berriz, % 1etik beherako pisua du EAEko ehun produktiboan eta 0,1 pp-ko ekarpena egin du.

2. Produktibitate sektorialaren sailkapena

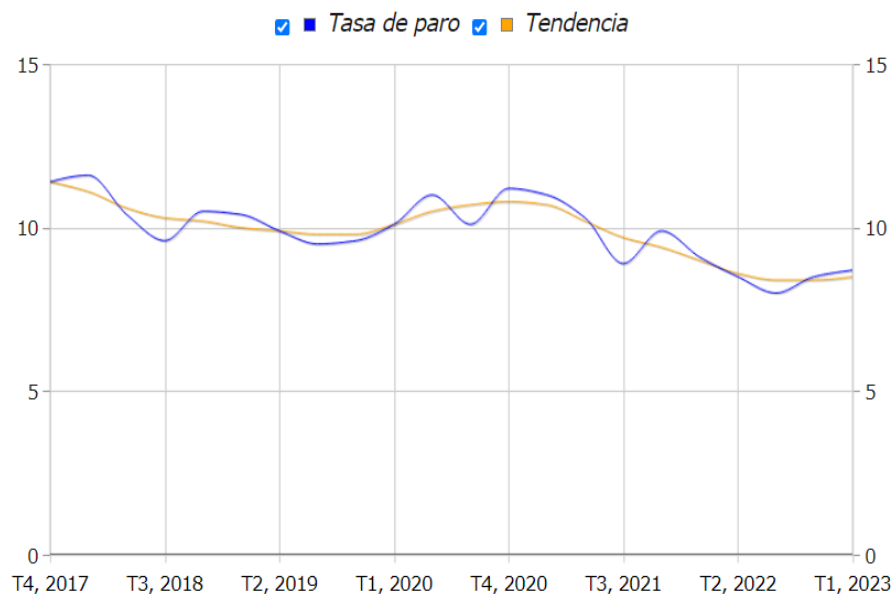

Fuente: Cuentas económicas. Eustat. Elaboración propia

Industria sektorea EAEko erreferentzia da oraindik produktibitatearen arloan, enpleguaren % **20,4**arekin, **outputaren % 22,5**aren erantzulea baita, eta **110,5**eraino hobetu da bere **produktibitatea**. Haren atzetik daude Zerbitzuen sektorea (**85,4**), Eraikuntza (79,4) eta, azkenik, lehen sektorea, 72,1 inguruko produktibitatearekin.

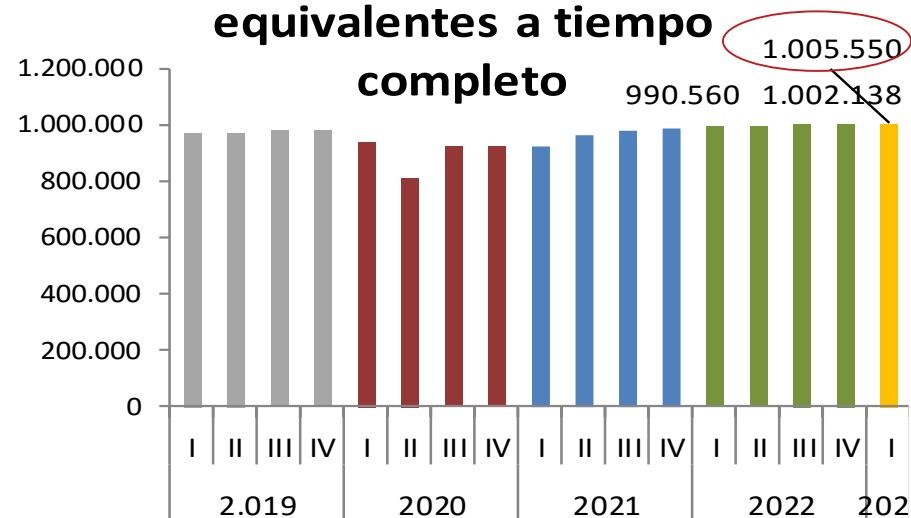
2. Lan-merkatuan joera positiboa da nagusi oraindik

Tasa de paro: IT23
8,7%

14.990 empleados más que en IT22

Puestos de trabajo
equivalentes a tiempo
completo

Fuente: Cuentas económicas. EPA. Eustat.

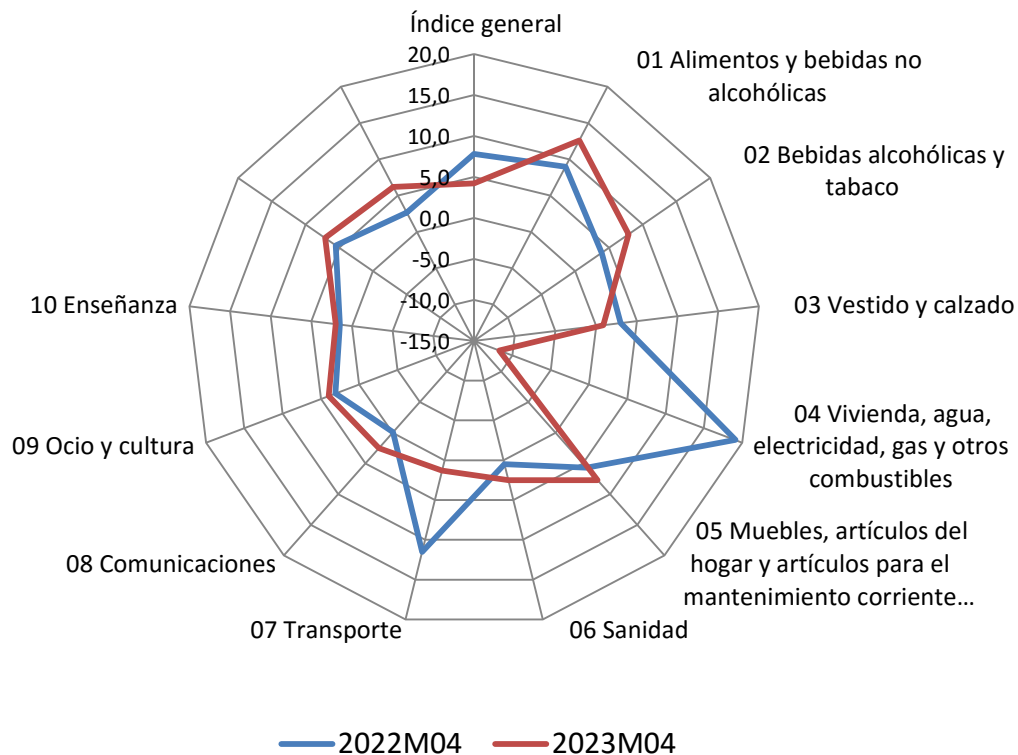
EAEko Kontu Ekonomikoen arabera, **23IHko langabezia-tasa** murrizten ari da oraindik eta % 8,7koa da (%9,9koa IVHn); 0,2 pp igo da aurreko hiruhilekoarekin alderatuta.

23In, lan-okupazioak milioi bat enpleguen langa gaintitu du, hau da, iazko hiruhileko berean baino **14.990 langile gehiago** daude. Horietatik, 12.920 enplegu gehiago izan dira Zerbitzuetan, 1.545 Industrian, 690 Eraikuntzan eta 165 gutxiago Nekazaritzan. Enpleguaren sorrera apaldu egin da.

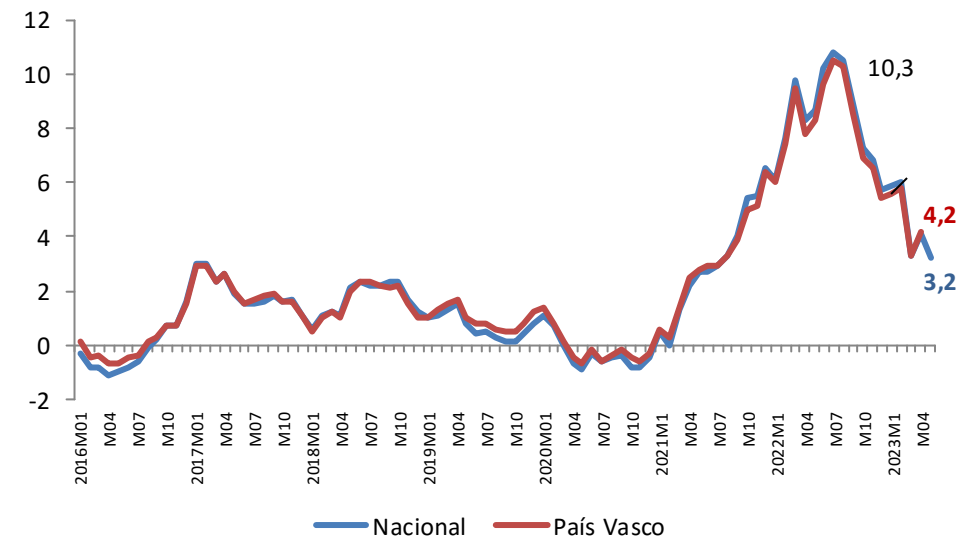
2. Epe ertaineko helburuetara birbideratzea

Inflación por sectores

Evolución CAE

Evolución de la Inflación

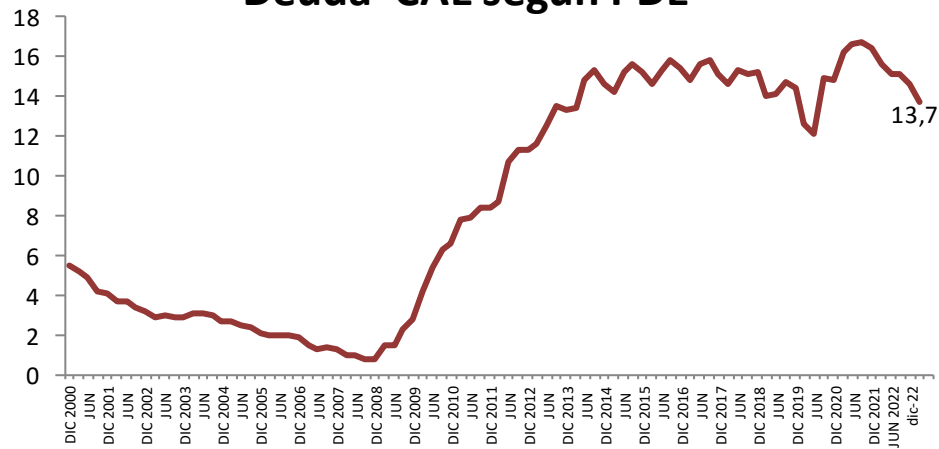

Fuente: INE

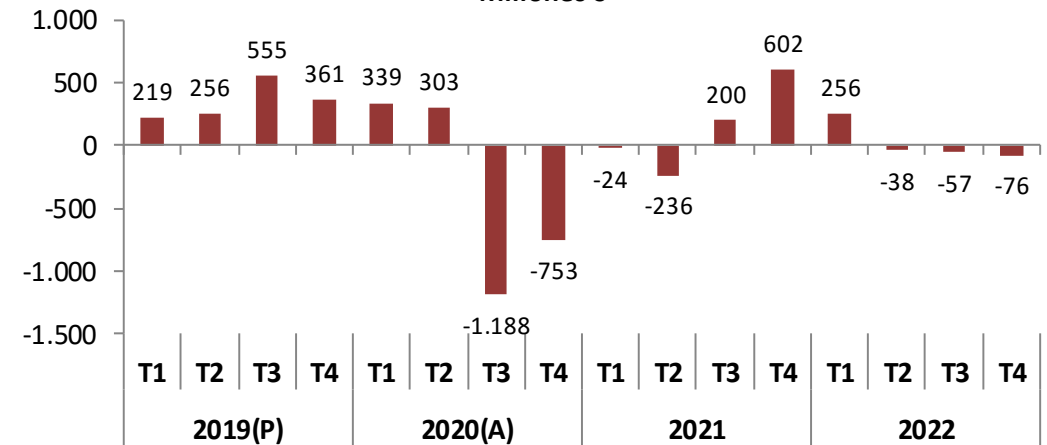
Garraioak eta energiak prezioen presioa geldiarazi dute. 2023ko apirilean, EAEko KPIaren urteko bariazio-tasa pixkanaka birbideratzen ari da, abuztuan lortutako % 10etik gorako azken maximoaren ondoren, eta % 4 inguruan dago, EBZk diru-politika mugatzaileari eusten dion bitartean. Horren ondorioz, interes-tasak tentsiopean daude oraindik, epe ertainean 25eko bariazioa lortzeko helburuarekin.

2. Zorrak behera egin du

Deuda CAE según PDE

CAE: Capacidad (+) o Necesidad (-) de Financiación Millones €

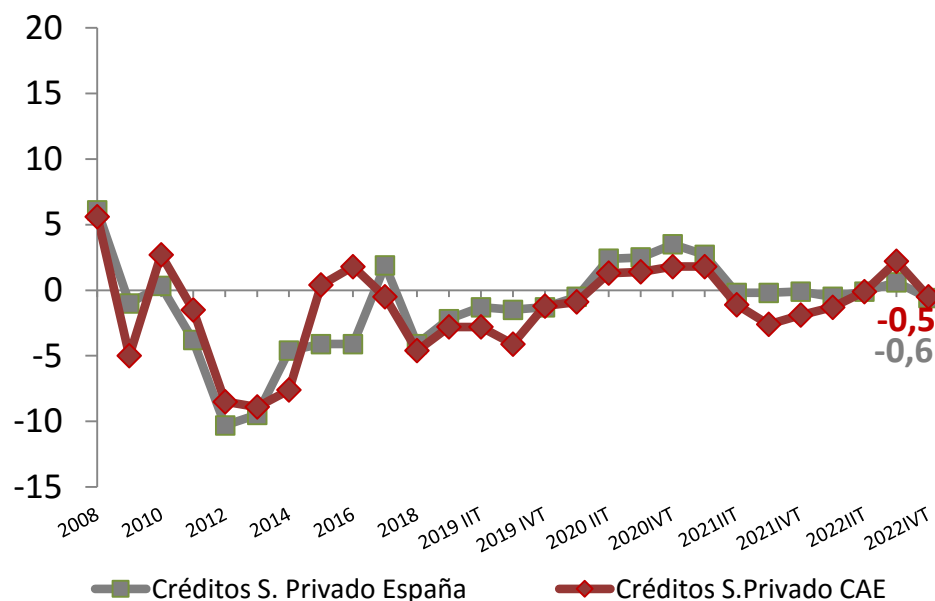

Laugarren hiruhilekoan, EAEko **zorraren maila % 13,7ra murriztu da**, eta 76 milioi euroko finantza-beharrak ditu, 13.173M-ko finantza-baliabide eta 13.249 M euroko enpleguen kontrajartzearengatik.

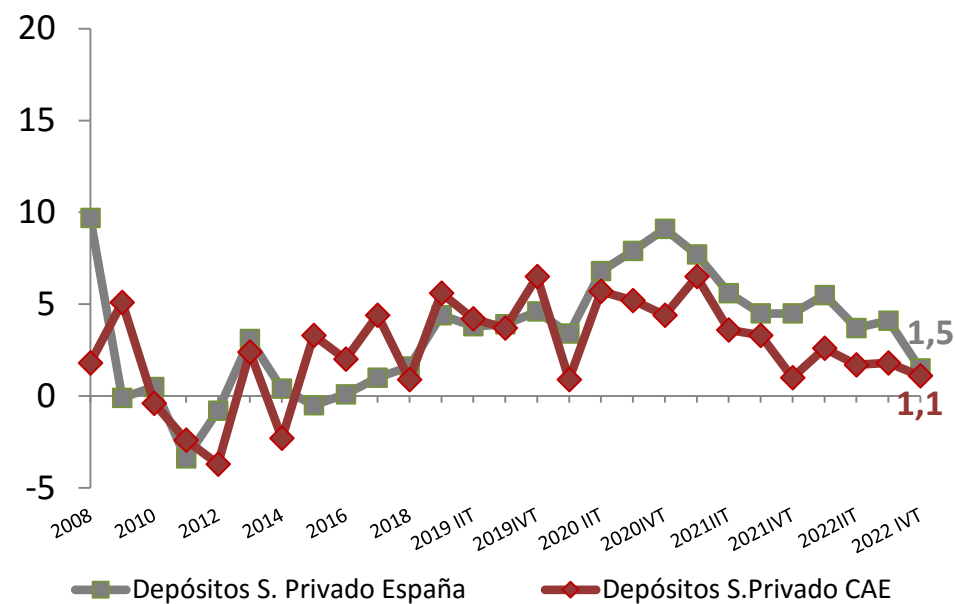
2. Moderazioa kreditu eta gordailu pribatuen bariazioetan

Últimos datos publicados por BdE al cierre del informe: Diciembre 2022

Créditos S.Privado

Depósitos S.Privado

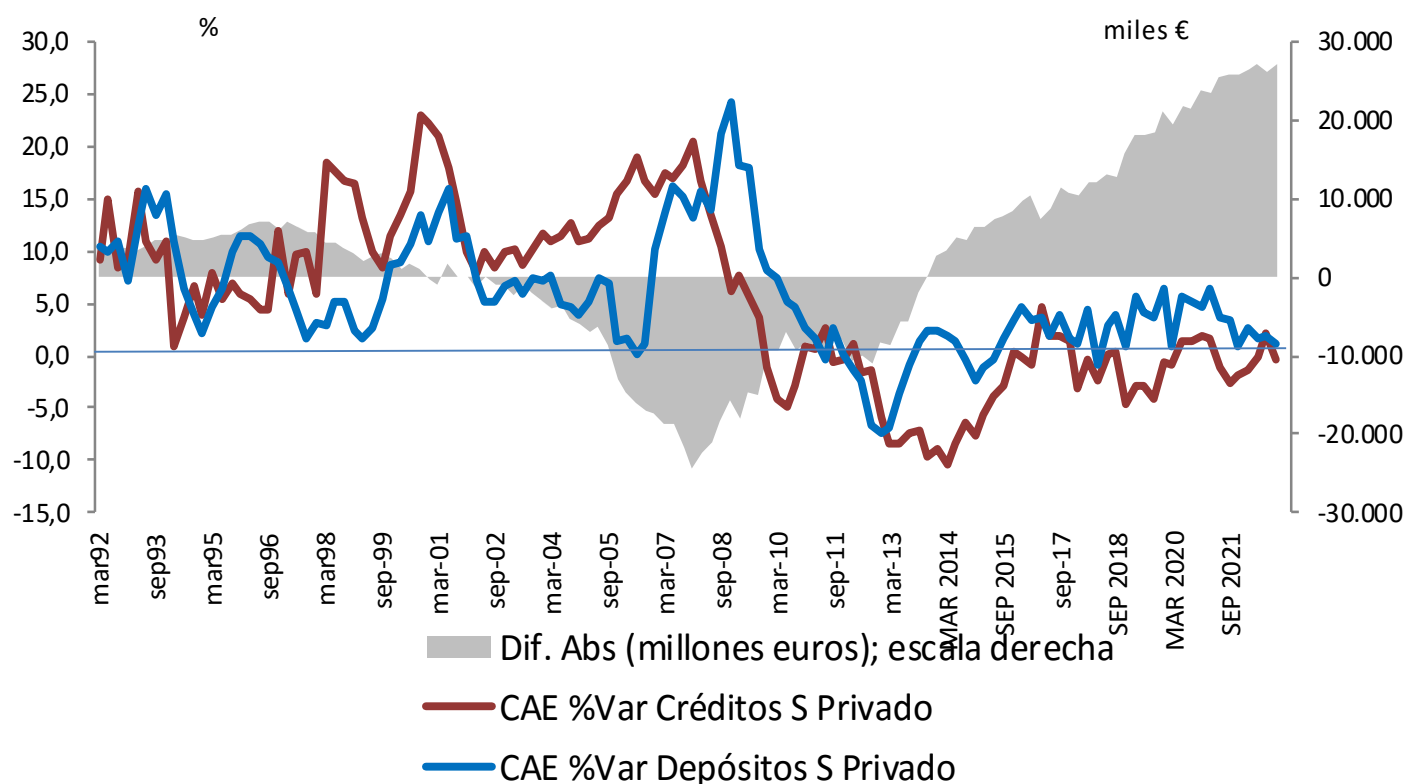

Moderazioa 2022aren itxieran kreditu-inbertsioaren bariazio-tasetan, pixka bat murriztu direnak, eta gauza bera sektore pribatuaren gordailuetan. Indarrean dauden hipoteka-saldoak gordailuetako fondoekin aurretik amortizatzen eta kreditu berrien eskaria murriztera bultzatzen du interes-tasen igoerak. Horrenbestez, erreferentziako bi marko geografikoetan murrizketara jotzen da.

2. Kreditu eta gordailu pribatuak geldotu egin dira

Últimos datos publicados por BdE al cierre del informe: Diciembre 2022

% de variación de Créditos y Depósitos S. Privado

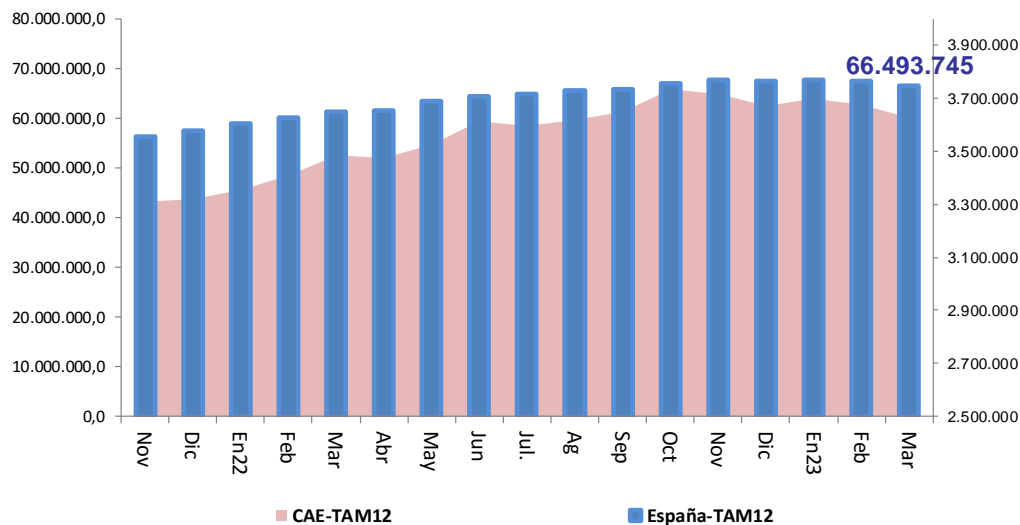

Fuente: BdE. Elaboración propia

2022ko abenduan, sektore pribatuko gordailuen saldoa guztira **87.805M eurokoa zen (+ % 1,1)**, eta **sektore pribatuarentzako kredituena, berriz, 60.533M eurokoa (-% 0,5)** Aldea 27.272M euroetaraino igo da eta sektore pribatuaren desapalankatzea ere hazi da, batez ere EAEn, Kredituen eta Gordailu Pribatuen arteko erlazioa % 68,9 ingurukoa da EAEn eta % 82,7koa Espainian.

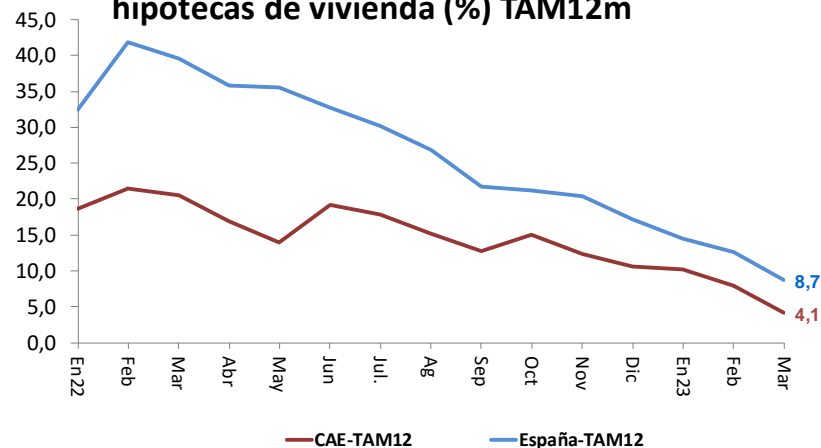
2. Hipoteka-merkatua beherantz, intentsitatea galtzen

Volumen de hipotecas de vivienda
TAM12m

escala derecha

Variación interanual del volumen de
hipotecas de vivienda (%) TAM12m

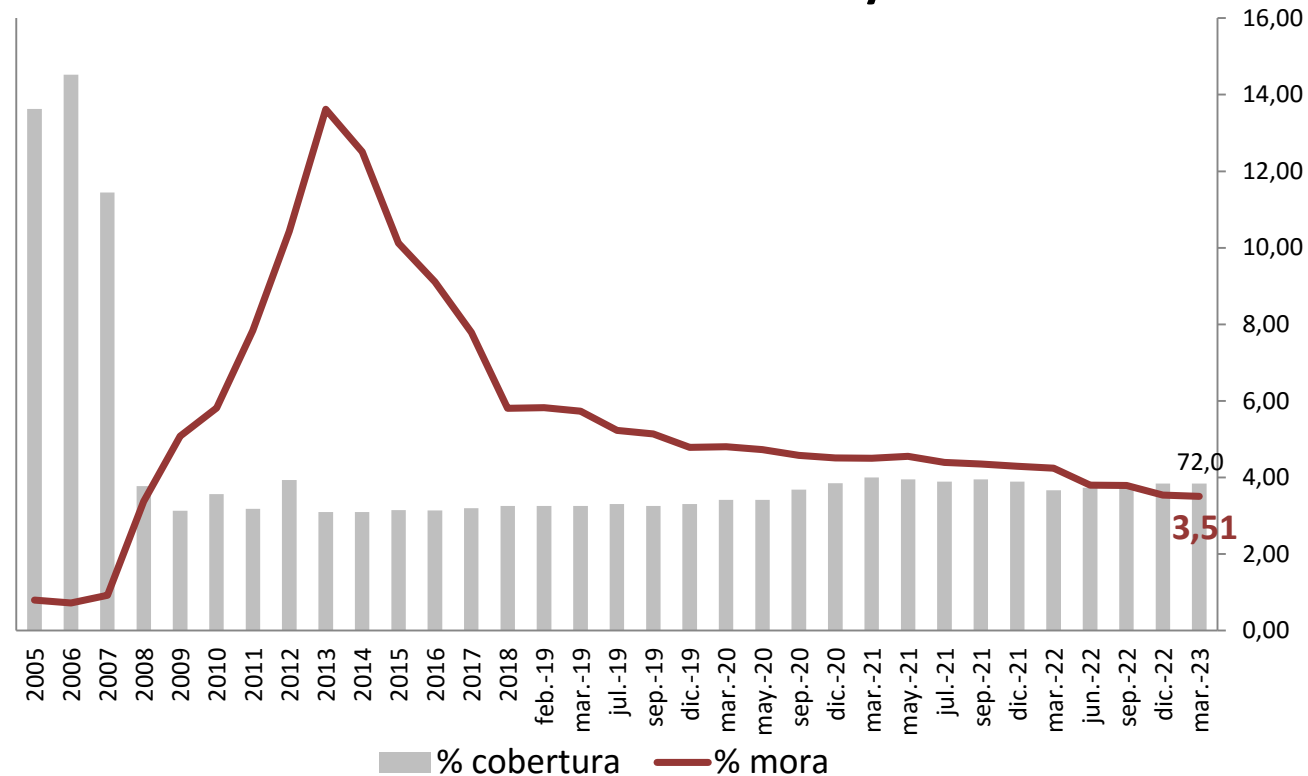

Fuente: INE. Nuestros datos

Etxebizitzen hipoteka-merkatuaren portaeran intentsitatearen galera nabarmena da oraindik, TAM-12 terminoetan, % **8,7**ra jaitsi da hazkunde tasa merkatu osoan eta erdia baino gutxiago, % **4,1**, EAEn. Diru-politika murriztailea gauzatu eta, inflazioari eusteko, interes-tasei gorantz bultzatzearen ondorioz, indarrean dauden hipoteken saldoen **amortizazioak gora egin du eta kreditu berriaren eskaria ahuldu egin da**. Horrek azaltzen du, hein handi batean, hipoteka-finantzaketak egin duen beherako bidea.

3. Portaera positiboa dauka

Evolución de la morosidad y cobertura

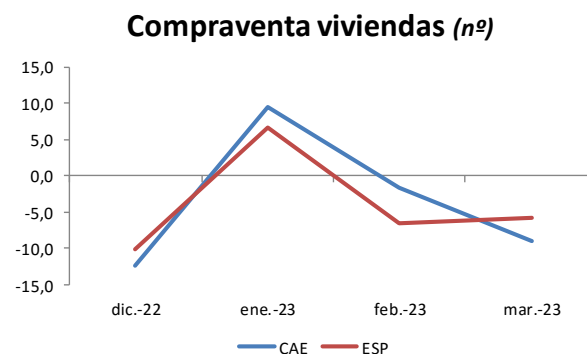
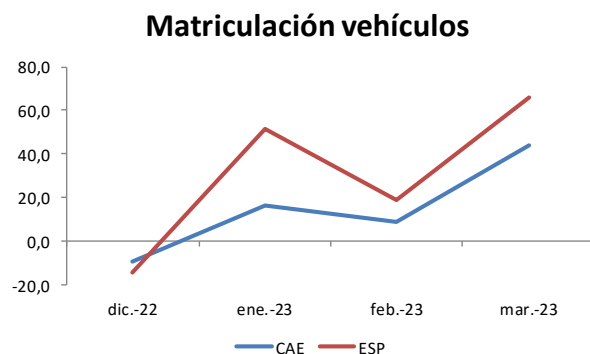
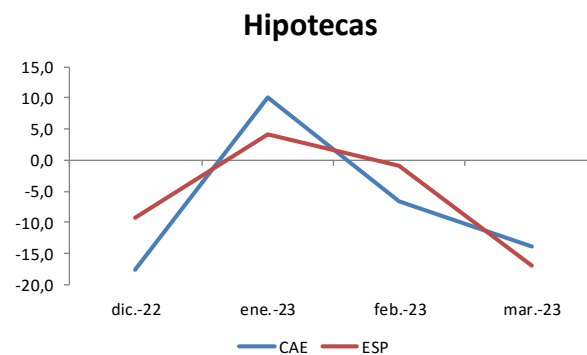
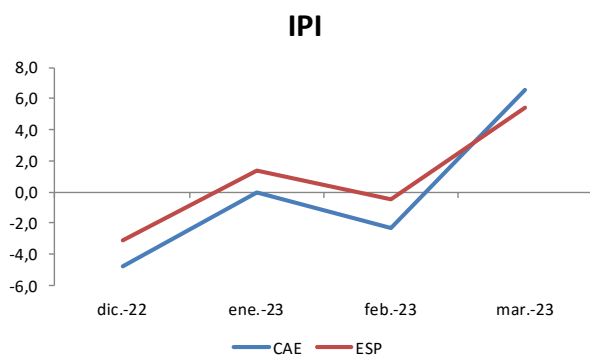

2023ko lehen hiruhilekoaren amaieran, OSR kredituaren berankortasun-tasa % **3,51**ra jaitsi da: OSR kredituaren saldoa % 0,30 handitu da martxoan, eta kreditu zalantzarrien saldoa -% 0,89 jaitsi da hil berean, proportzioan kreditua baino gehiago. **Berankortasun-tasak** -0,73 puntu egin du **behera** urte artekoari dagokionez: urte artekoan saldo zalantzarriek izan duten murrizketaren ondorioz (-9.271 milioi), kreditu zalantzarrien saldoa 42.214 milioikoa da.

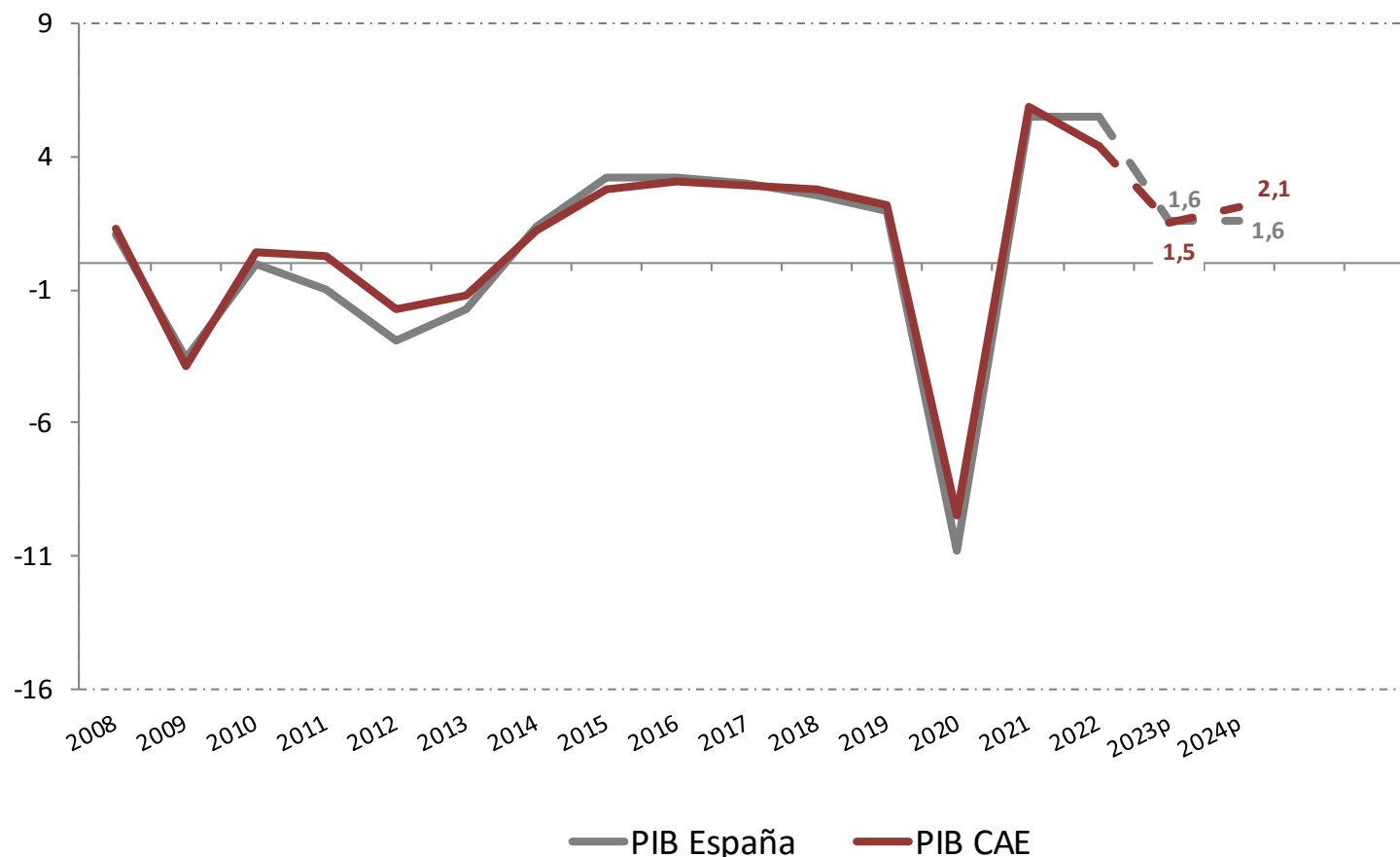
3. Euskal ekonomia uneko adierazleen arabera...

% Var.

	MENSUALES			
	dic-22	ene-23	feb-23	mar-23
<u>IPI (INE)</u>	-4,8	0,0	-2,3	6,6
<u>Matriculación de turismos (Ikerbide 1.25.3)</u>	-9,2	16,4	9,1	43,9
<u>Hipotecas. Número (INE)</u>	-21,9	8,5	-6,0	-14,1
<u>Hipotecas. Importe (INE)</u>	-17,6	10,1	-6,6	-13,9
<u>Compraventa viviendas</u>	-12,3	9,4	-1,5	-9,1

3. Egonkortzea eta etor litekeen suspertzea

Fuente: INE, Eustat y elaboración propia

EAEko BPGd-aren hazkundera bere ingurune hurbileneko erreferentziarekin bat etorri da, eta **2023rako aurreikus zitekeen % 1,5eko zorura** jaitsi ondoren, susperraldiari ekin dio, 2024an % 2,1eraino helduko dena, Espainiarako (% 1,6) zein euroguneko batez bestekorako espero denaren gaineratik une honetan. Hori guztia **ziurgabetasun handiko** testuinguru batean, batez ere Ukrainako inbasioaren ondorioz sortutako gerrarengatik eta haren mota guztietako ondorioengatik, hala arlo ekonomikoan nola sozialean.

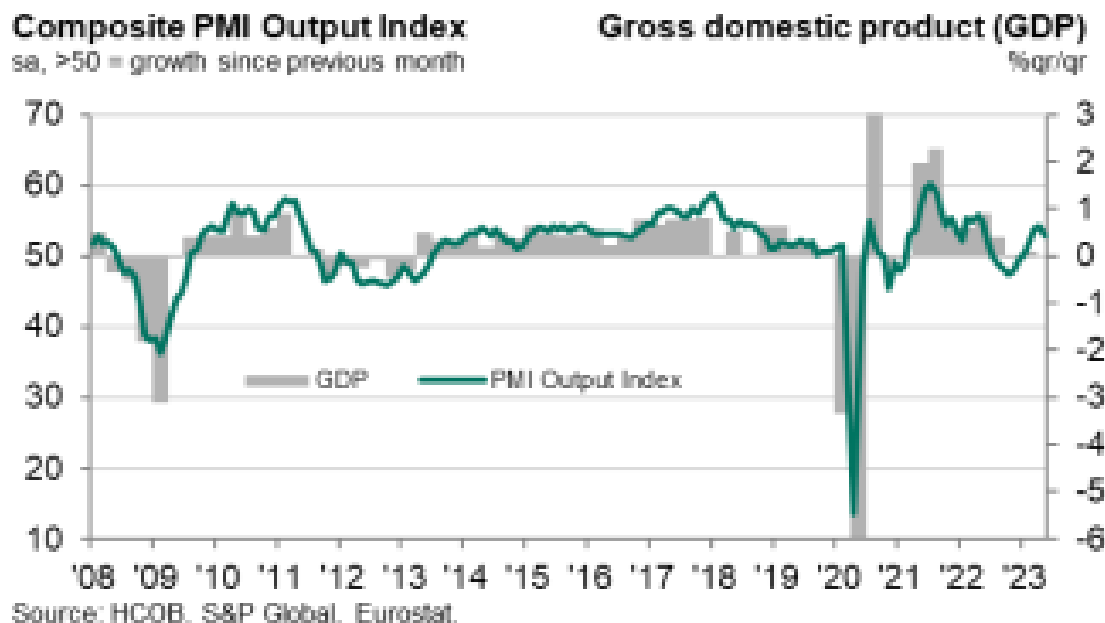
3. Euskal ekonomia. Aurreikuspenak

Euskadi	PIB	
Panel de Previsiones	2023	2023
Confebask	1,5	-
Hispalink (VAB)	1,7	2,5
BBVA	1,3	2,9
CEPREDE	0,9	2,3
Gobierno Vasco	1,5	2,1
Media	1,4	2,5
<i>Máximo</i>	<i>1,7</i>	<i>2,9</i>
<i>Mínimo</i>	<i>0,9</i>	<i>2,1</i>

Fuente: DEP-junio 2023

4. Eurogunea: dezelerazioa

IHS Markit Indice PMI compuesto de la Zona euro Junio 2023

[PMI: IHS Markit](#), Eurostat

S&P Global Eurozone desestacionalizatuak, PMIren produkzio indizeak, dezelerazio apur bat utzi du agerian maitzeko datuan. Zerbitzuen sektoreko jardueraren hazkundera apur bat motelagoa izan zen. Zerbitzuen sektoreak lan-merkatu indartsu bat, soldaten igoera eta Europa osoan loratzen ari den sektore turistikoa ditu oinarri. Manufakturen sektorean izan den jarduera apalagoak hazkundera moteldu dezake.

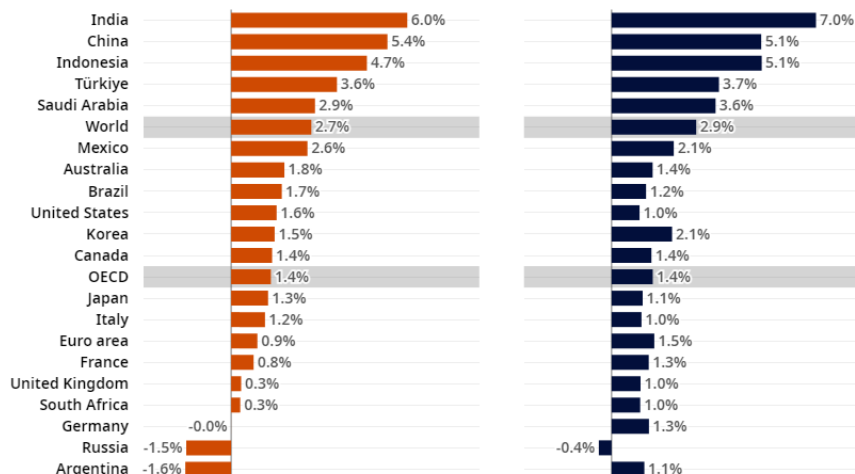
4. Kanpo-sektoreak hazkundearen intentsitateari eutsi dio

Previsiones OCDE (junio 2023)

Real GDP growth projections for 2023 and 2024

%, year-on-year

Major economies OECD countries

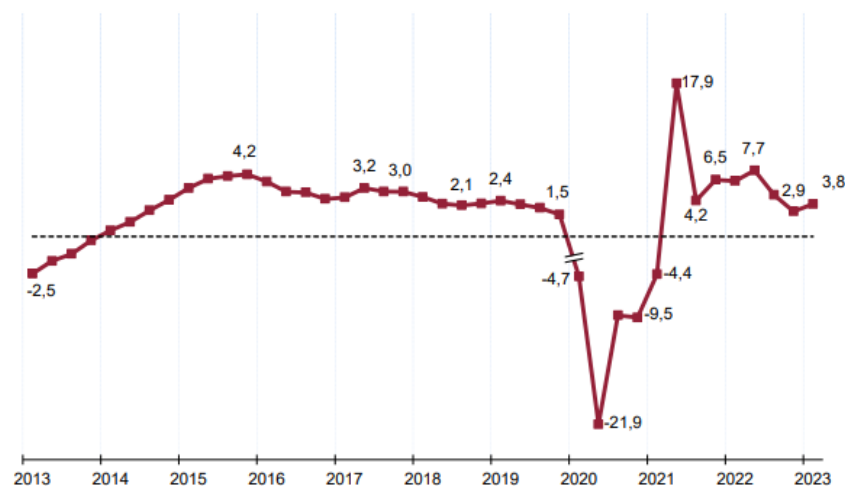
Source: OECD Economic Outlook, June 2023.

Crecimiento del PIB en España

PIB: 3,8% (a/a) en IT2023

Producto interior bruto

Volumen encadenado. Tasas de variación interanual (%)

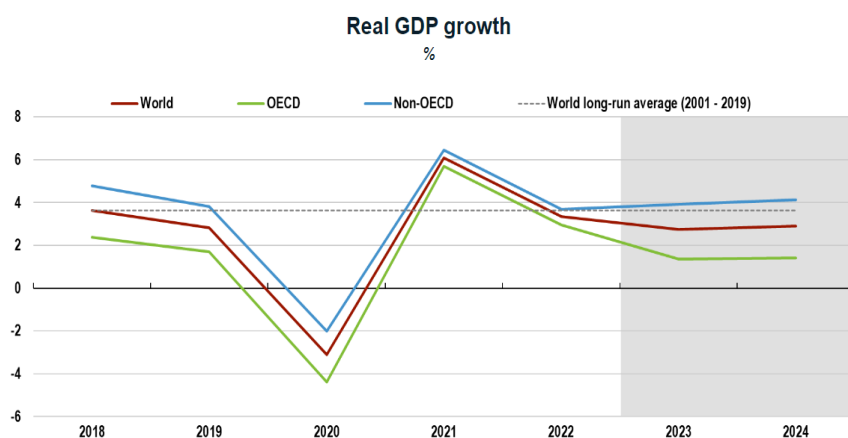
Fuente: FMI e INE

ELGaren aurreikuspenen arabera, **2023an, munduko BPGd-a % 2,7** haziko da (finantza-krisitik izandako mailarik apalena) eta **% 2,9 2024an**. Energiaren prezioak birbideratu direnez, inflazioak behera egin du, nahiz eta elikagaien eta zerbitzuen zatia nabarmen hazi den. Inflazio altuak eta soldaten igoera apalek 2022ko soldata errealak kaltetu zituzten. Horrek gobernuen laguntza handiak ekarri ditu, igoera horiek orekatzeko. Inflazioaren aurkako diru-politika murriztaileei eustearen, hazkunderari lehentasuna eman eta zerga-politikaren neurri konpentsatzailearen neurriak pixkanaka kentzearen eta egiturazko erreformak aktibatzearen aldekoa da ELGA.

INEk aurreratutako datuen arabera, **23IHn**, Espainiako ekonomiaren jarduera (u/u) **% 3,8** hazi da (aurreko hiruhilekoan baino 0,9 puntu gehiago). **Eskari nazionalak 1,3 puntuko** ekarpena egiten dion bitartean BPGd-ari, **kanpo sektorearen ekarpena 2,5 puntukoa** izan da. Emaidza horien atzean, esportazioen hazkundearen intentsitatea (% 10,2), zerbitzuen protagonismo bereziarekin (% 23), eta inportazioen moderazioa (% 4) aurkituko dugu.

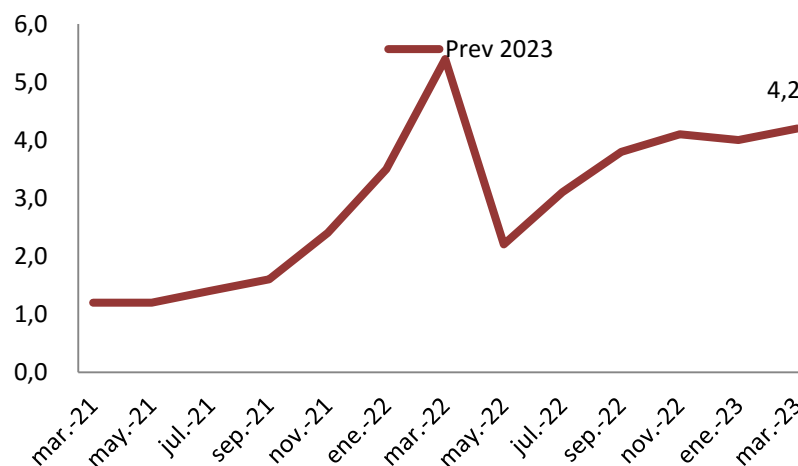
4. Hazkunde apala

Growth is projected to remain subdued

Fuente: Elga

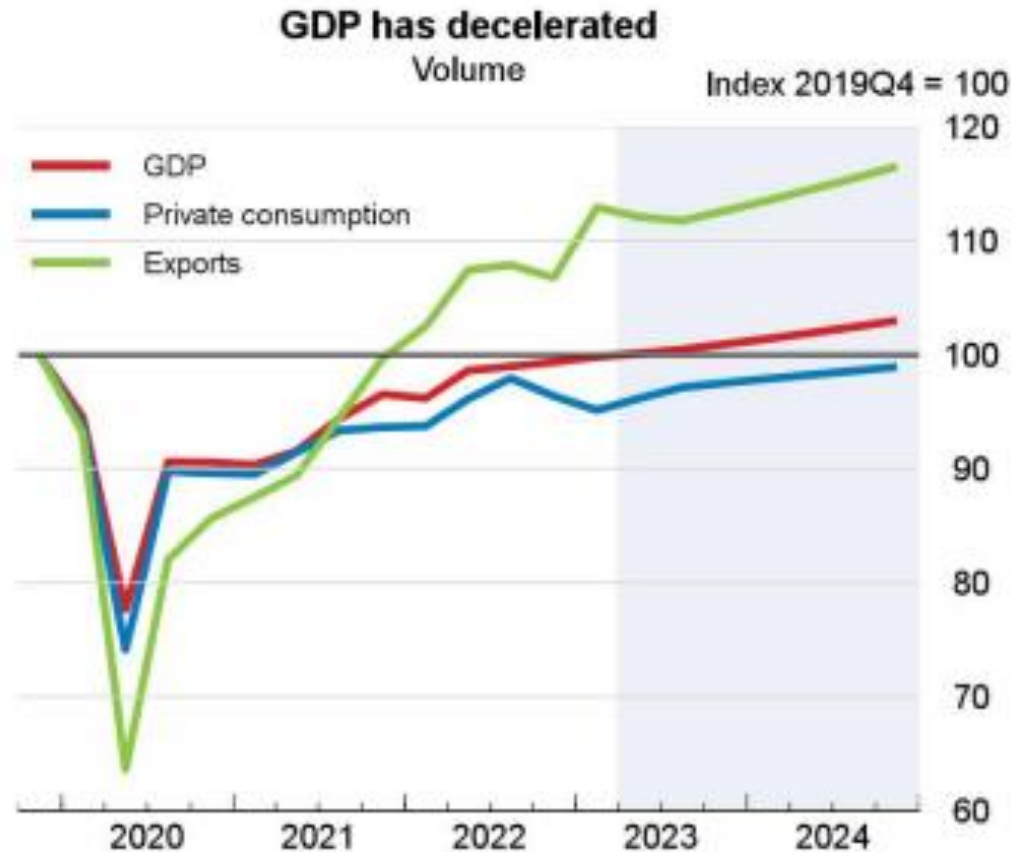
IPC

Fuente: Funcas

ELGERen arabera, inflazioa modu iraunkorrean birbideratu behar da helburuak betetzeko bidera eta zerga-arloan martxan jarritako laguntzen sistema deseraiki behar da. Berehalako erronka ekonomikoak ahaztu gabe, produktibitatea bultzatzeko, **egiturazko erreformei lehenetasuna eman** behar zaie, hainbat neurriren bidez: lehiakortasunaren sustapena, inbertsioaren berraktibazioa, emakumezkoen lan-indarraren parte-hartzearen handitzea eta hornidura mugapen neurrien arintzea. Bitartean, gure ekonomien eraldaketa digital eta berdeei ekin behar zaie.

4. Espainiako ekonomiaren hazkunde aukerak (BdE)

Fuente: OCDE

ELGERen aurreikuspenen arabera, Espainiako BPGd-a 2023ko % 2,1etik % 1,9ra jaitsiko da 2024an. Inflazio apalago batek eta lan-merkatu erresiliente batek etxeetako kontsumoa bultzatuko dute. Kanpo-eskari handiagoak esportazioen hazkundera sustatuko du. Horrekin batera, perspektiba hobeei esker, inbertsioa dinamizatuko da, interes-tasek gora egin arren. 2024an, inflazioa % 3,9ra birbideratuko da, energiaren prezio txikiagoen eta diru-politikaren gogortzeraren ondorioz. Inflazio apalagoarekin, zerga-arloan laguntzeko neurriak pixkanaka kendu beharko lirateke. Europako fondoen bidez ezarri den Suspertze Planaren ondorioz, inbertsio publiko esanguratsuak egingo dira eta litekeena da hazkunde potentzialak gora egitea. Produktibitatearen arloan hobekuntzei eustek eta erregai fosilekiko mendekotasuna murrizteak lehentasuna izan beharko luke.

4. Aurreikuspenen taula. Espainia

Última actualización

jun-23

España

Panel de Previsiones	PIB		IPC		PARO (EPA)	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
AFI	1,3	1,5	4,3	3,1	13,0	12,4
BBVA	1,6	2,6	3,9	2,8	12,6	11,5
Caixabank	1,3	1,9	4,2	2,6	12,8	12,4
CEEM	1,2	1,8	4,6	3,3	12,6	12,0
CEPREDE	1,2	2,3	3,5	2,8	13,0	12,4
CEOE	1,3	2,0	4,2	2,3	12,9	12,4
Funcas	1,3	1,8	4,5	3,3	12,3	11,5
ICAE-UCM	1,9	2,2	4,1	3,2	12,7	12,0
IEE	1,5	2,2	4,1	2,3	13,0	12,6
Intermoney	1,4	2,5	4,5	3,5	13,2	13,0
CONSENSO (media)	1,5	2,1	4,2	2,8	12,9	12,4
Máximo	2,1	2,8	5,3	3,8	13,6	13,2
Mínimo	1,0	1,4	3,5	2,3	12,3	11,5
PRO MEMORIA						
Gobierno (oct 22)	2,1	-	-	-	12,2	-
BdE (Dic 22)	1,3	2,7	4,9	3,6	12,9	12,2
CE (feb 23)	1,4	2,0	4,4	2,3	-	-
FMI (en23)	1,1	2,4	-	-	-	-
OCDE (jun 23)	2,1	1,9	4,2	4,0	-	-

Fuente: funcas

Euskal ekonomiaren bilakaera 2023IH

2023ko ekainaren 9a

kutxabank
empresas